

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Н А К А З

21.07.2003 N 486

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
7 жовтня 2003 р.
за N 903/8224

**Про Систему організації фізкультурно-оздоровчої
та спортивної роботи дошкільних, загальноосвітніх,
професійно-технічних та позашкільних
навчальних закладів**

На виконання Національної доктрини розвитку освіти України в
XXI столітті ([347/2002](#)) та Цільової комплексної програми
"Фізичне виховання - здоров'я нації" ([963а/98](#)) **Н А К А З У Ю:**

1. Затвердити Систему організації фізкультурно-оздоровчої та
спортивної роботи дошкільних, загальноосвітніх,
професійно-технічних та позашкільних навчальних закладів,
Регламент проведення спортивно-масових та фізкультурно-оздоровчих
заходів у навчальних закладах ([z0904-03](#)), Регламент участі
навчальних закладів у районних (міських), Кримських
республіканських, обласних, міських (Києва і Севастополя) та
Всеукраїнських змаганнях ([z0905-03](#)), що додаються.

2. Запровадити, починаючи з 2003/2004 навчального року, у
дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних та позашкільних
навчальних закладах проведення обов'язкових
фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів.

3. Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства
освіти і науки України (Операйло С.І.) забезпечити проведення
спортивно-масових та фізкультурно-оздоровчих заходів у навчальних
зкладах України згідно з календарем спортивно-масових заходів
Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і
науки України.

4. Даний наказ опублікувати в "Інформаційному збірнику
Міністерства освіти і науки України".

5. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника
Державного секретаря Огнев'юка В.О.

Міністр

В.Г.Кремень

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
21.07.2003 N 486

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
7 жовтня 2003 р.
за N 903/8224

СИСТЕМА
організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної
роботи дошкільних, загальноосвітніх,
професійно-технічних та позашкільних
навчальних закладів

1. Система організації шкільної та позашкільної фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних та позашкільних навчальних закладів спрямована на реалізацію основних напрямів Національної доктрини розвитку освіти України в XXI столітті, затвердженої Указом Президента України від 17.04.2002 N 347 ([347/2002](#)), та Цільової комплексної програми "Фізичне виховання - здоров'я нації" ([963а/98](#)), затвердженої Указом Президента України від 01.09.1998 N 963 ([963/98](#)), і впроваджується у зазначених навчальних закладах, незалежно від підпорядкування та форми власності, з метою:

- виховання відповідального ставлення до власного здоров'я і здоров'я оточення як до вищої індивідуальної і суспільної цінності;
- формування у дітей та учнівської молоді навичок здорового способу життя;
- оптимізації режиму навчально-виховного процесу;
- збільшення рухової активності дітей та учнівської молоді;
- активізації фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи всіх ланок системи освіти.

2. Система організації фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи включає:

- фізкультурно-оздоровчі та спортивно-масові заходи в навчальних закладах;
- участь навчальних закладів у районних (міських), Кримських республіканських, обласних, Київських і Севастопольських міських та Всеукраїнських змаганнях.

2.1. Обов'язкові фізкультурно-оздоровчі заходи:

- урок (заняття) з фізичної культури (дошкільні, загальноосвітні та професійно-технічні навчальні заклади);
- ранкова гімнастика (дошкільні навчальні заклади, школи-інтернати);
- фізкультурні хвилинки, фізкультурні паузи під час навчального процесу (дошкільні, загальноосвітні та професійно-технічні навчальні заклади);
- "години фізичної культури" в групах подовженого дня (загальноосвітні навчальні заклади);
- заняття з дітьми, віднесеними за станом здоров'я до спеціальної медичної групи (дошкільні, загальноосвітні та професійно-технічні навчальні заклади);
- заняття з плавання (навчальні заклади, що мають відповідні умови);
- "дні здоров'я і фізичної культури" (дошкільні, загальноосвітні та професійно-технічні навчальні заклади).

2.2. Спортивно-масові заходи:

- змагання "Перші кроки" (дошкільні навчальні заклади);
- Всеукраїнські спортивні ігри школярів "Старти надій" (загальноосвітні навчальні заклади);
- Всеукраїнські змагання за комплексними тестами оцінки стану фізичної підготовленості "Зміна" (загальноосвітні навчальні заклади);
- Всеукраїнські змагання з футболу на призи клубу "Шкіряний м'яч" (загальноосвітні навчальні заклади);

- Всеукраїнська спартакіада для дітей-сиріт і дітей, які залишились без піклування батьків (школи-інтернати);
- спортивні змагання з видів спорту навчальної програми (загальноосвітні та професійно-технічні навчальні заклади);
- товариські зустрічі з видів навчальної програми.

2.3. Спортивні заходи:

- навчально-тренувальні заняття (позашкільні навчальні заклади);
- навчально-тренувальні збори (позашкільні навчальні заклади);
- Всеукраїнська спартакіада школярів (загальноосвітні та позашкільні навчальні заклади);
- Всеукраїнська спартакіада учнів професійно-технічних навчальних закладів (професійно-технічні та позашкільні навчальні заклади);
- Всеукраїнські змагання "Повір у себе" (школи-інтернати для дітей, які потребують корекції фізичного або розумового розвитку);
- змагання з видів спорту районного (міського), обласного, республіканського, міжнародного рівня (позашкільні навчальні заклади).

3. До участі в змаганнях залучаються діти дошкільних, учні загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів, які за станом здоров'я віднесені до основної медичної групи.

Змагання в навчальних закладах проводяться між групами в дошкільних навчальних закладах (ДНЗ), класами в загальноосвітніх навчальних закладах (ЗНЗ) та групами в професійно-технічних навчальних закладах (ПТНЗ).

Усі внутрішні змагання є частиною загального плану роботи навчального закладу і проводяться у відповідності до календарного плану спортивно-масових заходів, затвердженого директором.

4. Основною системою організації внутрішкільних змагань є Всеукраїнські змагання з комплексних тестів оцінки стану фізичної підготовленості "Зміна" та Всеукраїнські спортивні ігри школярів "Старти надій".

Крім вищезазначених, плануються внутрішні змагання у відповідності до Регламенту проведення спортивно-масових та фізкультурно-оздоровчих заходів у навчальних закладах виходячи з умов і традицій навчального закладу.

Змагання мають проводитись організовано, в обстановці урочистості, за участю педагогічного колективу, батьків та громадськості. При цьому особливу увагу необхідно приділити питанням безпеки та уникнення травматизму дітей. Лікарський контроль здійснюється медичними працівниками навчального закладу.

5. Районні (міські) змагання проводяться щороку районними (міськими) управліннями освіти і науки згідно з затвердженим та погодженим з відповідними місцевими органами виконавчої влади з питань фізичної культури і спорту календарним планом. Медичне обслуговування змагань здійснюється лікувально-фізкультурними диспансерами або Центрами здоров'я.

Обов'язковою для кожного навчального закладу є участь у районних (міських) Всеукраїнських змаганнях з комплексних тестів оцінки стану фізичної підготовленості "Зміна" та Всеукраїнських спортивних іграх школярів "Старти надій", змаганнях на призи клубу "Шкіряний м'яч".

Крім того, районні (міські) змагання можуть проводитись з інших розділів шкільної програми "Основи здоров'я і фізична культура" (1-11-й кл.), в якій беруть участь команди школярів за бажанням даного навчального закладу, але у відповідності до Регламенту участі навчальних закладів в районних (міських),

Кримських республіканських, обласних, міських (Києва і Севастополя) та Всеукраїнських змагань.

6. Положення про районні (міські) змагання затверджуються районними (міськими) управліннями освіти і науки районних (міських) держадміністрацій після погодження з відповідними місцевими органами виконавчої влади з питань фізичної культури і спорту.

7. Положення про Кримські республіканські, обласні, Київські та Севастопольські міські змагання затверджуються Міністерством освіти Автономної Республіки Крим, управліннями освіти і науки обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій, відповідними управліннями з фізичного виховання та спорту Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України.

8. Всеукраїнські змагання регламентуються єдиним Календарем спортивно-масових заходів Комітету з фізичного виховання та спорту, затвердженим Міністерством освіти і науки України і який є складовою частиною єдиного Календарного плану спортивних змагань та навчально-тренувальних зборів України та основою для складання місцевих, районних та обласних календарів. Положення про республіканські змагання затверджується Комітетом з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України і також є основою для розробки відповідних положень на місцях. Календар спортивно-масових заходів Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України погоджується з Державним комітетом України з питань фізичної культури і спорту.

9. До участі в змаганнях допускаються учні, які мають дозвіл лікаря на участь у змаганнях.

10. Спортивно-масові заходи, які проводяться за участю дітей та учнівської молоді установами і організаціями, що не належать до галузі освіти, мають бути узгоджені з управліннями освіти і науки держадміністрацій та проводитись у позаурочний час.

11. Положення про змагання доводяться до відома організацій, які беруть у них участь, не пізніше ніж за два місяці до початку змагань.

12. Міністерство освіти і науки України, як виняток, за поданням Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України звільняє від навчання учнів-спортсменів для їх участі в навчально-тренувальних зборах та Всеукраїнських та міжнародних змаганнях.

13. Навчальні заклади, управління освіти і науки та охорони здоров'я держадміністрацій, Центри здоров'я, лікувально-фізкультурні диспансери, Кримське республіканське, обласні, Київське і Севастопольське міські управління з фізичного виховання та спорту Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України повинні всебічно сприяти участі дітей та учнівської молоді в спортивно-масових заходах у позаурочний та канікулярний час, залучати до організації і проведення цих заходів педагогічні колективи навчальних закладів, позашкільні спортивні установи, спеціалістів ДЮСШ та спортивних товариств, видатних спортсменів, медичних працівників.

14. Усі організації, які проводять змагання серед дітей та учнівської молоді, повинні суворо додержуватись вищезазначених

ВИМОГ.

Голова Комітету з фізичного
виховання та спорту Міністерства
освіти і науки України

С.І.Операйло